XLIV. évfolyam. 8 szám. 1912 Péntek január 12.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetésiár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.— kor. Negyedévre . . 3.— kor.
Félévre . . . . 6.— kor. Egy hóra . . . 1.— kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő: SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó: HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve
Egész évre . 18.— kor. Negyedévre . . 4.50 kor
Félévre . . . . 9.— kor. Egy hóra . . . 1.50 kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Az idők változása.

Debrecen, január 11.

A déli pogány életöröm, amely a régi Róma lupercáliácin és bahanáljain a mámor és szerelem parokszizmusával csapongott a márvány oszlopos piacokon, a keresztény aszkéta századok sivár szürkeségében is keresett formát, hogy tovább élhessen s a pogány luperciáliákból és bahanáliákból lett a józanabb, szelidebb farsang; az élet feszteleneb, pajkosabb és szabadabb ünnepe. A pogány déli vér nem tudott lemondani, a régi boldog mámoráról, s néhány hétre visszacsalta életébe a derüs pogány istenek korát, amikor szabad volt a mámor és szerelem. Igy született a farsang, a Karnevál herceg hóbortos, tarka birodalma.

A régi hires karneválok tarka menetei, vidám éjszakái még ma is hazajárnak a déli tengerek partján Nizzában, Nápolyban, Velencében és Firenzében, de ez már nem az, ősi belőlről fakadó életöröm mozgatja, hanem az üzlet. Józan és számító emberek készitik régi mintákra a világ minden részéből ideözönlő idegeneknek a farsangi tréfákat, fölvonulásokat, de a régi pogány derüből már nincs semmi, olyanok ezek a modern farsangok, mint a régi firenzei és velencei müvészet olcsó utánzatai.

Valljuk meg: a régi farsangok mámora meg halt. A világ szelleme fölszabadult az aszkézis parancsai alul, nem kell alkalmazkodnia többet az életörömnek időszakokhoz s a farsangi ünnepek sok-sok okból kivesznek. A modern ember mulató kedve átalakult a fejlődő kulturában, a régi nagy, vásáros vidámság éppen ugy nem a mi izlésünk szerint való, mint a feszes spanyol izlésre szabott bálak.

A modern ember más mulató formákat talált. A szellemes tréfákat, az érzéki szépségkultuszt állandósitották a kabarettek, szinpadok, a tánc midinnkább müvészi produkció, mint tömegszükséglet s igy lassankint kiveszett az emberekből a bálak és a farsangi ünnepek kultusza.

Miért táncoljak, mikor más olyan müvészettel táncol és abban én gyönyörködhetem? Miért unjam magam egy nagy farsangi társaságban, mikor egy kabarettben pompás tréfákkal mulattatnak? — Igy gondolkozik a modern ember és igaza van.

A modern ember mulatsága intimebb és egyénibb lett. Mindenki ott keresi és ugy a mulatságát, ahogy az izlésének megfelel. Nem kell neki a farsang, mert akinek pénze, egészsége és kedélye van, ugyis örök afrsang a világ, annyi szépséget kinál a omdern élet, a müvészetek, a szinházak, idegen országok, amelyeket oly könnyedén fölkereshet, minek tombolja ki magát a farsangban, mikor az egész év kinálja szines élvezeteit?

Akinek pedig nehéz nyomoruság az élete, az ma nagyon szomoru és elkeseredett. Az élet a nagy tömegek felett nagyon megsavanyodott. Mi felőlünk bizony elmultak a bálak, csak a robot egyhangu ütemére lüktet a vérünk, s a mi örömeink és szépségeink nem lendülnek hangos mulatságok muzsikás ütemére.

Itt a magyarázata a farsang halálának. A vidám tál pogányság meghalt. Karnevál herceg uralkodásának ideje üres kalendáriumi dátum lett. Semmi hangos vigasság, mámoros fölszökelése a mulató kedvnek és vidámságnak nem jelezi, hogy most vonul be Karnevál herceg. Mi egy csöppet sem tudunk sajnálkozni ezen. Csöndes biedermayer-szalónokban bizonyára sokan vannak finom, előkelő, ezüstös fejü matrónák és deres fejü öreg urak, akik szomoru melankóliával siratják a régi farsangok hangos, fényes báljait, az ő fiatalságuknak mámoros szép divatját és emlegetik a mai fiatalság sivár vérnélküliségét.

Nem baj az.

A mult mindig a maga ideáljai szerint szeretné látni a világot s van ebben valami tiszteletreméltó, ha ők sirnak, hiszen a fiatalságukat siratják, — de azért nem kell elhinni nekik, hogy a mai fiatlság earőtlenebb, vértelenebb, — mint a régi, csak az ideáljai, a mulatságai változtak meg. Az idegei járnak más ütembe s a régi tempós bálak helyét uj szokások és mulatságok váltották fel, amelyeknek nagyanyáink hirét se hallották.

Igy változnak az idők s csak egy motivum a mai szomoru, melankólikus hurokra rezdül meg a szivünkben, hogy semmi sem örök, még a Karnevál herceg uralkodása sem s ma már a farsang első vasárnapján nekrológot kell irni a hajdan hétországra hires hercegről a krónikásnak.

A TRÉFÁS GYÓGYSZERTÁROS.

Claude Harpaillant gyógyszertára a Lycée-utca sarkán volt. A gyógyszertáros husz esztendő óta állt a pult mögött és ez idő alatt nem volt egy lélek sem Pont-de-Valendre városkában, akiről valami csipőset ne mondott volna.

Még akkor is, amikor a különböző mérgeket keverte, vagy a mérleggel foglalkozott, akár jobbról, akár balról nézett ki, tudta, mi történik az utcán. Néha nagyokat nevetett, de csak a beavatottak tudták, miért. Harpaillant a tükrén mulatott, amely olyan furcsa jószág volt, hogy fejtetőre állitva mutatta az embereket.

Már pedig akármilyen komoly volt is Pont-de-Valendre polgármestere, vagy akármilyen büszkén sétált is Calossa urhölgy, abban a pillanatban, mikor a két lábuk nyult ég felé, nevetségessé lettek.

Aki a nyilvánosságból él, az nem mulathat hangosan az emberek rovására. Harpaillant mesternek mégis sokat elnéztek, de csak azért, mert tősgyökeres pont-de-valendrei volt, akinek az apja, nagyapja is ott kotyvasztott a sarki gyógyszertárban. Meg azután azt is tudták róla, hogy az egészsége is megkivánja a nevetést. Ha hangosan nem kacaghatott az emberek szemébe, a gyomrából hangzott valami titokzatos mormogás. Némelyek ugyan azt állitották, hogy ez betegség, de a jó ismerősök tudták, hogy a visszafojtott nevetés kurutyol benne.

A nagy vásárokon kiállott Harpaillant a patika ajtajába és várta a vásáros parasztokt. Nem azért, hogy kiszolgálja őket. A különböző szereket a vidékiek a füszeresnél szerezték be. A gyógyszertáros azt leste, hogy kit tréfálhatna meg. Ott volt mellette három jóbarátja: Numa-César Escartefigue, a nyugdijas kapitány, Trussebotte, a dohánygyári hivatalnok és Cabazet, a magkereskedő. Ez az utóbbi sohasem vett részt a tréfákban, csak a nevetésben, mert attól félt, hogy elveszti vidéki vevőit, akik nála vásároltak kertjeik számára a különböző magokból.

Harpaillant nem tisztelte sem a kort, sem a rangot. Egy napon kihirdette az iskolás gyermekek között, hogy minden tücsökért husz fillért fizet. Egy óra mulva már egyetlen tücsök sem röpdösött a városkában. A gyermekek összefogdosták valamennyit és ott tolongtak a patika körül. Harpaillant egymásután engedte őket.

— Nézzük csak! Hopp! Hisz ez himtücsök, ez is, ez is... Na, ez jó, nem, ez még csak tücsköcske... Nem, ez sem nőnemü, ez egy sem jó...

Az iskolások dühöngve oszoltak széjjel... Az isten azért megverte a patikust, mert aznap éjszaka egy percre sem hunyta bea szemét, oly nagy cirpelés hangzott az ablak alatt. Az elbocsátott állatkák mind a közeli fákra telepedtek.

Másnap az utcán sétálgatva, meglátott egy kis talyigát tele fával, amelyet egy szamár huzott. A talyiga után egy asszony baliagott.

— Hollá! — rikoltott Harpaillant. — Eladó az egész?

— Eladó, tekintetes uram, persze, hogy az egész eladó! Meg akarja venni? Nagyon jó fa.

— Adok érte hat frankot.

— Ugyan, hova gondol? Ötven darab van benne.

— Az ördögbe is. Mennyit akar érte?

— Még négy frakkal többet.

— Jó. Itt a tiz frank. A barátaim tanuim rá, hogy megvettem az egészet.

Az öreg asszony megforgatta kezében a pénzdarabokat, hogy ugyan nem hamisak-e, azután megforditotta a talyigát és a gyógyszertár felé hajtott.

A báli idényre
legelegánsabb szalon, smoking és frack öltönyök, valamint átmeneti és téli kabátok, szép szines öltöny különlegességek készülnek
Prelovszky András
polgári, katonai és vasuti egyenruha szabó cégnél.
Debreczen Kossuth-utcza 4. sz.

Megnyilt a parlament.

A politikai helyzet.

A képviselőház első ülését a szünet után ma délelőtt féltizenegy óra tájban nyitotta meg Návay Lajos üres padsorok előtt.

A munkapárt padsoraiban alig huszonötharmincan diskurálnak. az ellenzék részéről is mindössze csak 8—10-en vannak jelen az ülésteremben.

A folyosó is üres, alig lézeng egynéhány képviselő s minden egyébről inkább folyik a szó, mint a parlamenti harcról. Beszélgetnek vadászatokról, az ünnepnapi pihenőkről, a munkapártiak üdvözlik Farkas Pált darabja előadása alkalmából.

Návay Lajos elnöki bejelentéseit csekély figyelemmel hallgatják és a beérkezett kérvényeket egyszerüen a kérvényi bizottsághoz utasitják. Az elnök bejelenti, hogy Rudnay Alajos lemondott a mandátumáról, de az uj választás iránt csak akkor fog intézkedni, a mikor a Kuriától a petició dolgában értesitést kap.

Ezután következtek az igazságügyi tárca tárgyalása.

Kenedi Géza előadó hosszu, számokkal telespékelt beszédet mond, melynek végén annak az óhajának ad kifejezést, hogy a polgári perrendtartási javaslatot mielőbb tárgyalná és elfogadná a Ház.

Utána Szalay László, a Kossuth-párt részéről panaszolja, hogy az igazságügyi budget nem növekedik abban az arányban, amely az ország természetes fejlődésének megfelelne.

Ráth Endre foglalkozott azután részletesen a Justh-párt részéről azokkal a teendőkkel, amelyek az igazságügy körében megoldásra várnak.

Közben megérkezett a folyosóra Justh Gyula, akit párthivei «harcos boldog uj-esztendőt»-kivánsággal fogadtak.

Justh azt mondotta, hogy sokkal nagyobb harcra van kilátás, mint amilyen eddig volt és ezért sokkal nagyobb kitartsára is van szükség, mert ugylátszik mintha a Justh-párt a további harcban izolálva maradna.

Egy másik kisebb csoportba Polónyi Géza a Hungária-bankról tartott előadást a folyosón — ahol azonban ma semmi sem mutatta, — hogy a parlament nagy harcok küszöbén áll. Az igazi parlamenti élet ugy látszik csak a miniszterelnök megjelenésével indul meg.

*

A képviselőház ellenzéki folyosóján ma délelőtt nagy érdeklődéssel tárgyalták Kossuth Ferencnek az utóbbi időben megjelent cikkeit, a melyeket ugy magyaráztak, mintha Kossuth nem kivánná tovább folytatni az erélyes harcot. Többen beszélgettek erről Jósth Gyulával is, aki érdemben nem reflektált azokra. Egy fővárosi lap munkatársa előtt Justh Gyula a következőket mondotta:

— Én és pártom, amint a fegyverszünet véget ér, ismét a legenergikusabb harcot folytatjuk a katonai javaslatok ellen. Olvastam azt, amit a rendes ujonclétszámról szóló javaslat benyujtásának elhalasztásáról a lapok irtak. Erre vonatkozólag kijelenthetem — hogy akár a rendes időben kora tavaszszal, akár az év folyamán bármikor jönnek a javaslattal, ujoncot nem adunk és a rendes ujonclétszámot kérő törvényjavaslat ellen is minden parlamentáris eszközzel harcot inditunk.

A város és a husdrágaság.

Megkötik a szerződést.

Hosszas vajudás után a szerb hus behozatalának kérdése döntés elé került. A város tanácsa minden előkészületet megtett arra, hogy a Belgrád melletti vágóhidon leölt állatok husát szerződésileg kösse le. Hónapok óta folynak ezek a tárgyalások Debreczen és Belgrád között, végre Rostás főkapitány az ügyet a tanács elé hozta dönntés végett. A javaslat szerint a város kösse meg a szerződést a szerb hus-tőzsdével és kezdje meg hetenkint a husszállitást.

A város tanácsa mai ülésén foglalkozott a főkapitány előterjesztésével.

Bemutatta azokat az adatokat, a melyeket beszerzett a husszállitás megkezdhetésére.

Belgrádból vett értesülés szerint ott a hus kilóját egy korona 25 filiérért adják. Minden kg. hus után szállitási dij és kövezetvám 4 fillér, üzemköltség 10 fillér, szállitás 1 fillér. Összesen tehát 1 kor. 40 fillér. Ennyibe kerül a közönségnek a szerb hus kilója.

A hus elejét a város esetleg 1 kor. 44 filiérért, a hátulját, vagyis a legjobb hust 1 K 52 fillérért adná, ez esetben egy szállitmánynál tisztes polgári haszon cimén 400 korona maradna a városnak.

Legujabban Győr városa kezdte meg a szerb hus szállitását. Rostás főkapitány az odavaló hatósághoz fordult felvilágositásért. Táviratban azt a választ adták Győrből, hogy a közönség a hussal meg van elégedve. Az igen kitünő s óriási fogyasztásnak örvend.

A tanács tudomásul vette a főkapitány által előterjesztett adatokat s a huskimérő helyre vonatkozólag azt határozta, hogy a Simonffy-utca 2. számu bérházban lévő huscsarnokban most üresen álló öt reteszben fogja a szerb hust árusittatni.

Most már nincs más hátra, mint a szerződést a szerb tőzsdével megkötni. E célból a tanács teljes felhatalmazással leküldi Medgyaszay Miklós tanácsnokot és Reitz János főállatorvost, hogy a szerződést kössék meg, hogy a szállitás megkezdhető legyen.

A tanács véglegesen ma délelőtt 11 órakor rendkivüli tanácsülésen fog ebben az ügyben dönteni.

Kormányválság Franciaországban.

Páris, jan. 11.

Már-már ugy látszott, hogy elsimulnak a nehézségek és Caillaux szárazra vergődik, legalább addig, mig tető alá kerül a marokkói szerződés, mikor Delcassé körmönfont furfangossággal megdöntötte a kabinetet, kétségtelenül azért, hogy ő kerüljön felszinre. Régi vágya, hogy ismét a külügyminiszterium élén álljon, többé nem legnagyobb ambiciója: maga akarja a kormány gyeplőit fogni.

Ugy történt o fordulat, hogy a tegnapi minisztertanácson a tengerészeti miniszter késznek nyilatkozott elvállalni a külügyminiszteri tárcát, de egy kikötést tett. Ez a feltétel látszólag jámbor és ártatlan volt, de mindjárt kiderült, hogy ha Caillaux igéretet tesz annak teljesitésére, akkor kiadja kezéből a vezetést és Delcassé nyomul előre. Azt kivánja ugyanis a tengerészeti miniszter, hogy olyan admirális lépjen az ő helyére, aki a megkezdett flottaprogrammot a régi csapásokon hajtsa végre.

Caillaux Germinetet ajánlotta, Delcassénak nem tetszett, a miniszterelnök most Baudoinre gondolt, a Waldeck-Rousseau kormánynak egykor tengerészeti minisztere azonban nem mutatott hajlandóságot, hogy belépjen a Caillaux-kabinetbe, amelynek rövid életet jósolt.

Késő estig tartott a minisztertanács s nem

— Ugy, ugy... Csak hatson bje.

Az asszony odaállt a pinceajtó elé és várta, hogy lerakodjanak. A pince fölött volt a padlás ajtaja, amelyből egyszerre egy vastag kötélre erősitett emelőcsiga ereszkedett alá. A kötél nyult-nyult lefelé, mint egy óriási giliszta. A horog ott lóbálózott egy darabig a talyiga fölött. Majd megjelent egy szolga, aki a kötelet átvette a talyigán és a horgot a hurokba akasztottal. A talyiga elkezdett emelkedni. A száraz gallyak recsegtek-ropogtak, a rémült szamár bögni sem tudott, csak hörgött.

— Szüz Mária, Szent József! Mit csinálnak ezek? — visitozott az öreg asszony és segitségért kiabált.

— Mit lármázik? Hisz megvettem magától az egészet, a barátaim tanuk rá.

Az emberek összesereglettek a nagy jajgatásra, nem értették ugyan, miért kell a szamárnak a levegőben lógnia, de azzal mindjárt tisztában voltak, hogy a patikus valami ujabb csinyt követett el.

A három jóbarát, Firumi, a laboratóriumi inas és a segéd az ablakból nézték a történteket és majd eldőltek a kacagástól.

Egy másik alkalommal, éppen pilulákat csomagolt, amikor egy parasztot látott jönni, akinek a vállára egy világos vörös szinü nyul volt vetve.

— Cabazet, — mondta Harpaillant, — eskiidjetek meg, hogy ez a nyul macska. Maga is, Victor ur, — fordult a segédjéhez — és te is, Firumi.

Az ember közeledett.

— Hová viszi azt a macskát? — kérdezte a gabonakereskedő.

Az ember felhuzta a vállát és szótlanul folytatta az utját.

Victor közeledett.

— Hova siet, barátom? Kár azért a szép állatért. A szájáról látom, hogy jó egérfogó lehetett.

— Ez itt?

— Igen, az a macska, ami a kezében van.

— Jó tréfa, — mondta az ember. — Hiszen ez nyul.

— Mit? Velünk akar ilyesmit elhitetni. Azt hiszi, mi olyan ostobák vagyunk, mint azok ott Chausseban, odahaza.

Ekkor ért oda a patikus is.

— Ejnye, a szegényke, hát megölték? Tudja mit, kitömetem a patikám számára.

Az ember mereven nézett a nyulra, mint aki kezdi az eszét elveszteni. Az ajkába harapott és tovább akart sietni, de Firumi elállta az utját.

— Ejnye, ugy-e, angora volt ez a szép szinü macska? Miért ölték meg?

A paraszt felorditott, mint egy bolond, a földhöz vágta a macskát és elrohant.

A négy jó barát a hasát fogta nevettében. Fölvették a nyulat az ut porából és a patikuséknál nagyszerü nyulvacsorát csináltak belőle.

A paraszt, mikorra hazaért és meglattta a feleségét az ajtóban, megtalálta a jobbik eszét. Röstelte, amiért igy rá hagyta magát szedni, de csak annyit mondott:

— No várj, patikus.

Az esztendőben, mikor kiszedte a mézet a kasokból, tisztára csurgatta, mint az arany. Egy nagy bödönnel bevitt a városba eladni. A patikus, aki akkor is ajtóban állott, már messziről ráismert.

— Eladó ez a méz?

— El ám.

— Megvenném.

Megkóstolta a mézet, megszagolgatta, meg is alkudott rá. A paraszt zsebre vágta a pénzt, elment.

Harpaillant bevitte a nagy bödönt. Atrakatta kisebb fazekakba, de ugy négy ujjnyira lefelé valami olyan következett egészen a bödön fenekéig, amit nem lehet leirni.

Harpaillant a düh ette. Alig várta a legközelebbi vásárt. Lesbe állt és mikor meglátta a parasztot, elállta az utját.

— Hé, mézes ember!

— Mi kell, macskás ember?

Harpaillantnak a torkán akadt a szó. Mikor barátai a méregtől szótlanná vált embert látták, akinek most az egyszer tuljártak az eszén, hahotában törtek ki. Ugy nevettek, ahogy a torkukon kifért. Harpaillant csak bámult rájuk, akik, ime, eddig vele mulattak, de az első alkalommal ellene fordultak és most készek azzal nevetni, aki tuljárt az eszén.

Csendesen megfordult és bement. Többet sohasem tréfált.

Léon Lafage.

tedutt megállapodásra jutni. Ekkor Caillaux azzal lepte meg minisztertársait, hogy nincs más megoldás, csak az, ha az egész kabinet lemond. A miniszterek nyomban aláírták az együttes lemondó kérvényt, amelylyel Caillaux a késő esti órákban az Elysébe sietett és Falliéres elé terjesztette a kabinet leköszönését.

Az elnök ma fogja fogadni a vezető politikusokat, hogy velük a kabinetalakításról tanácskozzék. Előtérben van Delcassé, bár a mostani kormánytöbbség egy tekintélyes része arról érte, hogy kihasználta a kormány első nehézségét s cserbenhagyta társait. Semmi sem fogja lemosni róla azt a vádat, hogy titkos célja volt Caillaux-t megbuktatni, mert nagyobb szerepre vágyik.

Falliéres elnök azt szeretné, ha Jean Dupuy átmeneti miniszteriumot alakitana s a Petit Parisien befolyásos kiadója nem idegenkedik ettől a tervtől. Ha Dupuy-kabinet alakul, akkor az kimondottan csak arra fog vállalkozni, hogy becikkelyeztesse a parlamenttel a marokkói szerződést, aztán átengedi helyét egy végleges kormánynak. Szó van Combesról is, de ez a kombináció azért nem valószinü, mert az egyházpolitikai nagy reformok emlékét idézné föl s még sulyosabbá tenné a belpolitikai helyzetet. Clemenceau nem jöhet számba. Az egyetlen possibilis államférfiu e pillanatban Delcassé, a ki maga mellé venné külügyminiszternek Millerandot. A tegnapi minisztertanácson Caillaux formális sztrájkról beszélt, mely körülötte kitört. A visszautasitások, melyekben részesült, megakadályozzák abban, hogy uj emberekhez a kellő autoritással fordulhasson. A történt nyilatkozatok után a kamara hijján van az összetartásnak és erőnek, ezért elkerülhetetlenül szükséges, hogy a kormány lemondását a kamarának bejelentse.

A könyv csődje.

Vigécek okozták.

Franciaországban egy idő óta sokat beszélnek a könyv fogyasztás csődjéről. Okát nem tudják adni, csak megállapitják, hogy a könyv nem olyan kelendő és nem fogy ugy, mint annakelőtte. Magyarországon nincsen okunk ilyen panaszra. Magyarországon nem lehet beszélni a könyv csődjéről egyszerüen azért, mert — itt még soha sem volt a könyv virágzásban. Magyarország eddig tulajdonképpen még csak a könyvterjesztés legbarbárabb fajtáját ismeri: a gyüjteményes diszmunkák eladását, természetesen — részletre. A könyvterjesztésnek ez a fajtája azért barbár, mert benne nem a könyvnek a belső tartama fontos, hanem a könyvnek az aranyozott sarka és szép cirádás könyvtáblája. Lexikonok, amelyekbe soha sem néz bele senki, nagy történelmi munkák, amelyeket jó, hogyha a képek megcsodálása céljából végig lapozott valaki, külföldi és belföldi remekirók, lehetőleg olyanok, akiknek nem kell már tiszteletdijat fizetni. Azonban történelem, lexikon, remekiró tulajdonképpen mindegy, hogyha ócska konyhareceptekkel — vagy értelmetlen ábrakdarabkákkal nyomtatnák tele ezeket a könyveket, akkor is vevőkre találnának föltéve, hogy részletre kaphatók. Mert ebben a könyvkiadásban fő először az ügynök ügyessége, aki a legkülönbözőbb és leggazabb fortélyokkal sózza rá a hazai magyarra a könyvet. Fő másodszor a müvelt család asztala, illetve a müvelt család szerény két polcos könyvszekrénye, amelen árván és olvasatlanul porozódik azután egy sorozat kék-aranyos és végül egys orozat füzöld sarku könyv, reprezentálván abban a szalonban a kulturát, mellyel immár hál Istennek megérkeztünk addig, hogy legalább a reprezentálást szükségesnek érzik azok, akik a müvelt magyar családok közzé óhajtanak számitódni.

Ez tulajdonképpen tehát nem a könyvek sikere, csak a furafngos ügynökök diadala s annak a kultur-smokkságnak a tanujele, mely már megérkezett hozzánk, de ugy, hogy elfelejtette magával hozni a kulturát.

Itt két példa jut eszünkbe, amelyek mulatságosak lennének, hogyha olyan végtelenül szomoruak nem volnának. Két választási történetről van szó, mert nálunk a politika olyan erős és hatalmas, hogy annak a védőszárnyai alá bujva boldogul legkönnyebben minden tisztes és tiszteségtelen törekvés.

Egyik neves irónk föllépett egy eflvidéki, országszéli kerületben. Hatalmas, lelkes, meggyőző munkapárti beszédet vágott ki a kerület székhelyén, alig végezte szónoklatát, egyszerre helyére pattan az emelvényre egy idegen ur. Pompás rögtönzéssel, nagy dikcióban dicséri a jelölt politikai érdemeit, gratulái a kerületnek, hogy ilyen illusztris embert tudott megnyerni a képviseletére. Az iró-képviselő meg van hatva, hogy ilyen spontán támogatásra talált, a bemutatkozásnál az ismeretlen ur természetesen ugy mutatkozik be, hogy ő: «X. X. ujságiró».

Következik a bankett. Egyik toaszt a másik után hangzik el, a jelölt után a helybeli előkelőségek között a dikcióban első természetesen X. X. «ujságiró».

— A népgyülésen ünnepeltük a jelöltben a politikust, a közéleti férfiut — mondja — engedjék meg nekem, hogy most ezen a helyen ünnepeljem benne az irót, a magyar irót! (Éljenzés)

Ezután egy hosszu fejtegetés következik arról, hogy az, aki irodalmat csinál, tulajdonképpen politikát csinál, mert a nemzeti lelket, a nemzeti zellemet erősiti. Aki tehát az irodalmat pártolja, az a nemzetét erősiti, a hazájának tesz szolgálatot. És már egy iv lobog a szónok kezében:

— Pártoljuk a magyar irodalmat uraim! Abban a helyzetben vagyok, hogy erre módot és alkalmat tudok adni Önöknek, most jelent meg ez és ez a nagyszerü munka, tizenhat kötet, félvászon kötésben százötven korona, félbőr kötésben kétszáztiz korona. Kapható öt koronás havi fizetésre. Kérem Önöket, irják alá ezt az ivet, s mint a magyar irodalom pártoói ezen a téren is tegyenek eleget a kötelességüknek!

Az iró-képviselőjelölt elsápad, most veszi észre, hogy egy ravasz könyvágens hálójába esett, aki most az ő nimbuszát és az ő összeköttetéseit használja föl zsiros üzletek kötésére. Délelőtt óta az ügynök ugy szerepel, mint a képviselőjelölt fővárosi barátja, az iv kézről-kézre jár, a helybeli notabilitások savanyu arccal bár, de aláirják. Az ember sohasem tudja, mikor veszi hasznát annak, hogy lekötelezett egy előkelő irót és jövendőbeli képviselőt. Egyket óra mulva az «ujságiró» ur már vonaton ül s gőzerővel robog vissza Budapestre — a proviziót felvenni.

Más:

Egy Kossuth-párti jelölthöz a választási kör ut alatt hozzá csatlakozik egy idegen ur. A jelöltnek föl sem tünik, hogy amikor a falvakban a legtekintélyesebb és legmódosabb gazdák házait sorra járják, az idegen ur visszamaradva egy pár perccel, mindenhol tovább időzik. Ez a pár perc ezzel a beszélgetéssel telik el:

— Én Pallay Sándor vagyok, a Kossuth Ferenc titkára. A nevemet már bizonyosan tetszett olvasni az ujságokban. Kossuth Ferenc nevében jövök, Kossuth Ferenc mindazoknak, a kik az ő jelöltjére szavaznak, hálából ajándékul adja az ő hallhatatlan édesapjának az összegyüjtött munkáit. Tessék ideirn ia nevét, a pontos cimét, hogy tudjuk, ki az, akinek el kell küldenünk a könyvet.

A gazdák aláirják. A jelölt megbukik. De a könyv azért megérkezik pontosan. A könyvet azonban nyomon követi az ügyvédi felszólitás, az ügyvédi felszólitást a per, a pert az exekució, a derék, jó vidékiek csak ekkor értik meg teljesen, hogy egy agyafurt ügynök becsapta őket. De hol keressék most már, hogy agyonüssék.

Abban az országban, ahol igy terjesztik a könyvet, még sokáig nem kell beszélnünk a könyvfogyasztás csődjéről. Ezt szabad ugy értelmezni, hogy előbb meg kell teremteni az igazi könyvfogyasztást, — de ugy is, — hogy nem kell busulni, a magyar irodalmat soha sem fogja cserbenhagyni a — könyvágensek élelmessége.

Különcök.

Egy különös festő. — A cukorbeteg. — Egy feltaláló. — A bolondos vendég.

A különcökről rendesen csak haláluk után szerez tudomást a nagyközönség. Életükben legfeljebb a hozzátartozóik s azok előtt tünnek fel — akiknek életét is elkeseritik különcködésükkel.

Bécsben meghalt nemrégiben egy gazdag festő — Schimó András — aki egész vagyonát, körülbelül egy millió koronát Bécs városára hagyta örökségül. Amig élt, a kutya sem törődött vele, halála után pedig gondosan utánajártak minden tettének s egész életének. Mert a végrendelet nem az egyetlen olyan tette volt a festőnek, amelyet már csak azért is érdemes megemliteni, mert a családja boszantására tette. Schimó rendesen ugy járt, mint egy koldus, akik a házaiban laktak, azt hitték, hogy a házmesterrel van dolguk. Természetes, hogy ilykép sokszor nagyon kellemetlenül bántak vele, de ő ezzel nem törődött. Három háza volt, de ő egy padlás szobában lakott, amelyet egyszersmind müteremnek is használt. Már kora reggel kiment a házaiba rendelkezni; télen ő maga csavarta be a vizvezetékcsövet szalmába s ha valamit meg kellett javitani, azt is maga csinálta. Ha megkérdezték tőle, hogy miért végez ilyen munkákat, azt felelte, hogy nem bizik senkiben sem, mert még nem látott tisztességes iparost. Soha életében nem lehetett rábirni arra, hogy valamit fölöslegesen kiadjon; mindennek mindig a gyakorlati hasznát kereste. Hivatás szerint festő volt de még soha senki sem látott olyan képet, amelyet ő festett volna. Pedig ugy mondják, hogy néha órákig is elült egy egy felfeszitett vászon előtt s dolgozgatott. — De kész képet nem mutatott senkinek sem. A rokonait gyülölte s ahol csak lehetett, megbosszantotta őket.

Élt Bécsben egy nyugalmazott katonatiszt aki rokonaitól évjáradékot kapott, amely biztositotta számára a gondtalan életet. Ennek az embernek az volt a szokása, hogy minden délután elment egy könyvkereskedésbe, ahol naponkint átnézte a cukorbetegségről megjelenő összes orvosis zakkönyveket. Az volt ugyanis a mániája, hogy az orvosok nem ismerték fel a cukorbetegségét s ezért most saját magát gyógyitotta olyképpen, hogy e betegség egész irodalmát megtanulta. Képzelhető, hogy az üzletben mennyire szerették ezt a bogaras embert, aki gyakran három-négy óra hosszat is ott lógott a nyakukon. Szinte örültek, amikor azután — tüdőgyulladásban meghalt.

Egy volt órásmester egyszer a fejébe vette, hogy ő feltalálja a perpetum mobilét. És attól kezdve nap-nap után a késő éjjeli órákig ott ült a munkaasztala mellett, s lázas izgatottsággal dolgozott valami uj szerkezetü masinán. Fanatizmusában annyira ment, hogy felolvasásokat tartott és másokat is rá akart beszélni arra, hogy segitseek eki felnntalálni az örökmozgó gépet. Egyszer aztán lecsukták a bolondok házába, onnét azonban csakhamar kiengedték, mert az orvosok megállapitották, hogy nem — örült, csak különcködő, aki igy akar feltünni.

Egy külföldi nagy városban van egy ügyvéd, akinek különcködései már több izben rend-

öri beavatkozást vontak maguk után. Az ügyvéd ugyanis esténkint megjelenik valamelyik kávéházban s ott nagy kényelemmel elhelyezkedik. Amikor a pincér elhozza a megrendelt ételt s italt, ő veszi a kalapját s elmegy, azzal a meghagyással, hogy rezerválják a helyét. mert ő mindjárt visszajön. A kávéházban várnak egy ideig s elmulik néhány óra, de a különös vendég — aki ez idő alatt más kávéházban jár el hasonlóképpen — még mindig nincs ott. Végre hajnal felé megjelenik s jaj annak a kávésnak és pincérnek, ha a megrendelt ételeket már visszavitték, vagy az asztalához más valaki mert letelepedni. Ilyenkor botránytcsinál s paragrafusokkal igyekszik bizonyitani, hogy neki joga van az asztalt lefoglalni. A botránynak már több izben a rendőrség vetett véget, de most már a kávéházakban ösmerik őt s a botrányt elkerülendő, inkább fentartják az asztalát.

Tarkaságok.

Három szentet imád a magyar: Istent, hazát és becsületet.

Hármat utál: a sátánt, a böjtöt és a porciót (adót).

Három édes van az életben: az anyatej, a bor és a szerelem.

Három keserü: az elválás, az ürömessencia és a halál.

Három ritkaság: a fehér holló, kövér költő és sovány pap.

Három fekete: a tinta, az ördög és a végrehajtó.

Három emléke van a magyarnak: Sajó, Várna és Mohács.

Három nevezetes királya: szent István, Mátyás és Dobse László.

Három nagy hadvezére: Toldi, Kinizsi, és Alvinczi.

Három védőszentje: szent Jakab, szent Gergely és a furkós bot.

Háromért haragszik a magyar: ha tótnak mondják, ha pipáját bántják, meg ha pénzt kérnek tőle,

Háromszor iszik a magyar: mikor jó kedve van, mikor rossz kedve van és mikor — ihatnék.

Három nemzeti ünnep: Szent István napja, urszin változása, meg korhely csütörtök.

Három a magyar találmány: a kulacs, a nadrágszij, meg a corpus juris.

Háromtól fél a magyar: az üres zsáktól, an gyelves asszonytól és a krumpli levestől.

Három féle adót fizet a magyar: a királynak, a papnak és a zsidónak.

Három nemzet ellensége a magyarnak: a tót a német meg a pecsovics.

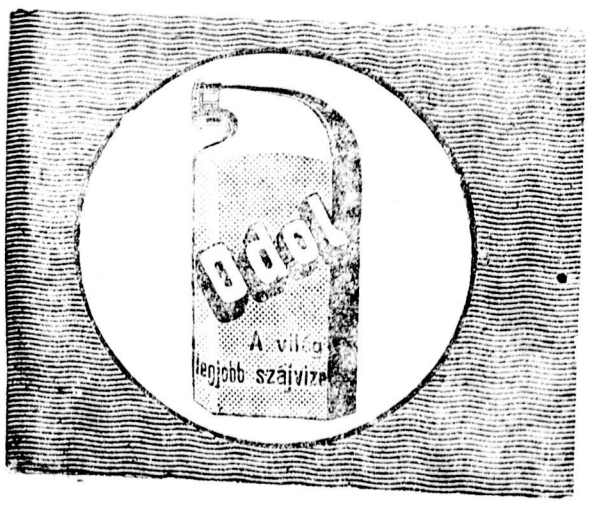
* *

Az idegen.

Egy németországi vidéki lóverseny alkalmával egy helybeli notabilitás felesége kérdezte barátnőjét:

— Ki nyerte meg a dijat, az én férjem vagy a tied?

— Egyik se — válaszolt ez — egy egészen idegen ló nyerte meg.

IRODALOM.

A Nyugat Almanachja. (Ára 60 filiér.) Az a tiz ives füzet, melyet a Nyugat karácsonyra küldött olvasóinak s amelyet most a könyvpiacra hoz, egy kissé irodalomtörténet is. A legszebb és legmaradandóbb dokumentumai foglalják össze azoknak az irodalmi törekvéseknek, melyeket a Nyugat négy esztendei munkásságában megvalósitani törekedett. Az Almanach bevezetését Ignotus irja, a Nyugat helyéről az irodalomban, a Nyugat jelentőségéről és összeforrottságáról a nemzeti élettel, arról, hogy van Magyarországon irodalmiság, nem pusztán hivatalos vagy kacérkodó, csiszolt, vagy elzárkózó, hanem mindenfelől táplálkozó és mindenüvé kiható, eleven, mely — nagy szót mondok, de bátran mondom ki — a nemzeti élet legelevenével lüktet együtt, s azzal magyar, hogy semmi egyéb nem kiván lenni, mint becsületes. A bevezetés után az Almanach a Nyugat szerkesztőinek és munkatársainak arcképeit hozza, egy csomó kritikát, tanulmányt a Nyugat kiadásában megjelent könyvekről, végül igen gazdag és értékes szépirodalmi részt, melyben Ady Endre, Csáth Géza, Heltai Jenő, Kaffka Margit, Lengyel Géza, Móricz Zsigmond, Szomory Dezső és Tóth Wanda járultak hozzá.

A Nyugat uj előfizetői az Almanachot a Nyugat karácsonyi számával együtt ingyen kapják

Kórházból a kávéházba.

Bózváry Magda felgyogyult.

A mult esztendő utolsó napjaiban egy érdekes szerelmi regény hősnője, Bózváry Magda kabaréénekesnő öngyilkossági kiséretet követett el, revolveréből magára lőtt. Sebe az első pillanatban rendkivül sulyosnak látszott, a kórházban alig biztak a tölépülésében, pár nap alatt azonban kiderült, hogy a golyó nemesebb részeket nem sértett s a szerelmes szivü énekesnő nemsokára ujból a közönség elé léphet.

Bózváry Magda a kórházban nyugodtan viselkedett, egyszer ugyan hire járt, hogy ujból öngyilkosságot kisérelt meg, de valójában nagyon örült, hogy végzetes elhatározása nem valósult meg s egy lősebbel a testén az élők között maradt. Állapota napról-napra javult s pár nap előtt közölték vele orvosai, hogy nemsokára elhagyhatja a kórházat.

Ettől a perctől kezdve Bózváry türelmetlenkedni kezdett, folyton sürgette az elbocsájtását s végre tegnap délután bucsut mondott a kórháznak. Egy kétfogatu csukott gummirádlis állott meg egy óra körül a kórház kapuja előtt, pár perc mulva vigyázva felfogott slepes ruhájában kilépett Bózváry, beült a kocsiba, amely meg se állott veel a Sas-passage-ig. Ez volt az első stáció. Itt könnyedén kiugrott a kocsiból, körülnézett és bement a Sas-kávéházba, ahol teát rendelt cognaccal és az első ismerősének, akivel találkozott, nyomban el is mondotta:

— Most jövök a kórházból. Az első utam a kávéházba vezetett, hiszen ugy hiányzott nekem a kávéházi levegő, a zsibongás ,a tülekedő-tolongó sok-sok ember. Hogy jobban vagyok-e már? Még be van kötve a sebem, de már szabad járnom-kelnem, sőt határozottan jót tesz a levegőn való mozgás. Igy mondták az orvosok. Én nemcsak ezért hagytam el a kórházat. Nagyon sokba került ez a hecc a külön kezelés, külön élelmezés, meg egyéb fölemésztett egy kis vagyont s hamarosan teljesen kifogytam volna a pénzből. — Ezt nem akartam bevárni s miután az orvosok nem ellenezték: a gyógyulás további ideje alatt privátlakásban fogok lakni. Igy olcsóbb.

Ezután a prózai diskurzus után a regénye soru Bózváry Magda eltávozott a kávéházból, fölment a kabaréba, ahol régi barátnőit üdvözölte. — Nagy volt persze az öröm, de azért sokan aggodalmoskodtak, hogy ujból öngyilkosl esz.

Bózváry Magda megnyugtatta az aggodalmaskodókat:

— Örülök, hogy most nem sikerült a dolog. Dehogy is fogok még egyszer kacérkodni a halállal. Élni akarok — minél tovább.

A cercle után ujból orvosai tanácsát követte Bózváry: miután a szabad levegőn kell sokat sétálnia, — tehát délután 5 óra felé belejtett a Royal-kávéházba, ahol a megjelenése parázs szenzáció volt.

Hegedüs Lóránt előadása.

A debreczeni birói kar előtt.

Tegnap este az Ipar- és Kereskedelmi Kamara nagytermében érdekes előadás volt. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének debreczeni fiókja ugyan sielhatározta, hogy a tél folyamán előadásokat rendez közgazdasági kérdésekről.

Porubszky Jenő, a debreczeni kir. tábla elnöke, aki a multban azt a céit tüzte ki, hogy a biróság tagjait a kereskedelmi és ipari életnek gyakorlati oldalával is megismerteti, mozgalmat inditott, hogy a birák és jogászok is minél számosabban keressék fel ezen előadásokat, mert a jó birónak nemcsak a törvényt, hanem az életet is keli ismerni. A birói gyakorlatban számtalanszor fordulnak elő esetek, hogy itélkezni keli olyan ügyekben, amelyeknél a biró a gyakorlati körülményeket nem ismeri. Ezt a hiányt van pótolni az az előadás-sorozat, melynek keretén belül a közgazdasági életnek különféle kérdéseivel megismerkednek a bíróságoknak tagjai.

A tegnapi előadás volt az első, melyen Hegedüs Lóránt dr., a Gy. O. Sz. ügyvezető igazgatója tartott nagyérdekességü előadást az adótörvényről. A jeles közgazdász igen értékes ismeretekkel gazdagitotta a jelenvoltak tudását. Az előadás iránt nagy volt az érdeklődés. Az adótörvényeket az előadó a közgazdasági szempontból ismertette. Majd más kérdésekkel foglalkozott, amelyek hasznos tudnivalók voltak azok számára, akik az előadás iránt érdeklődtek. Hegedüs Lórántot meleg ovációkban részesitették az előadás után.

Az O. Gy. Sz. debreczeni fiókja legközelebb ujabb előadást tart.

SZINHAZ.

Hoffmann meséi. Offenbach kiváló szép zenéju operája ma este kerül müsorra elsőrangu szereposztással, melyben a vezető szerepek Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Csanádi Irma, Tordai Erzsi, Solti Ernő, Székely Gyula, Falussi István, Kassay Károlynak jutottak. Az opera ma esti előadása iránt meleg érdeklődés mutatkozik.

Rossz pénz nem vész el. Liptai Imre nagy sikert aratott vigjátékának szombaton lesz a bemutató előadása, melyre nagy ambicióval készül a társulat Kassay Károly rendező vezetése mellett A kitünő ujdonságban sok jó szerep van s igy előreláthatólag a darab a debreczeni szinpadon is teljes sikert fog aratni.

A Falu. Móricz Zsigának a Nemzeti szinházban nagy sikert ért három kis darabja hétfőn kerül bemutatóra. Móricz Zsiga nemcsak Budapesten, de Debreczenben is nagy népszerüségnek örvend s igy előreláthatólag ujdonságának a debreczeni szinpadon való bemutatója alkalmával a közönség érdeklődésével fogja kitüntetni a kedvelt poétát. A társulat nap-nap

mellett tart próbákat a három kis egyfelvonásosból.

Cigányszerelem. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal, 3 órai kezdettel a Cigányszerelem operett kerül szinre. Jegyeket ez előadásra a szinházi pénztár előre árusit.

ÚJDONSÁGOK

A TÉL VESZEDELMEI.

Ha megjön a tél, nagyobb óvatossággal vigyáz minden ember az egészségére. A tudőgyuladás is azok közé a betegségek közé tartozik, amelyben télen és tavasz elején több ember betegszik meg, mint nyáron és ősszel. Bár minden ember megbetegedhetik tüdőgyuladásban, az orvosok azt tapasztalták, hogy férfiak és fiuk gyakrabban esnek bele, mint asszonyok és leányok.

A tüdőgyuladás ismertetőjelei rendszerint hirtelen szoktak mutatkozni. A beteget eleinte kirázza a hideg, aztán meg forróság fut rajta végig; elkezd szárazon és izgatottan köhögni, lélekzetvételkor az orrlyukai kitágulnak és az oldala tájékán szurást érez. A forró láztól a tüdőgyuladásos beteg ajka kicserepesedik és valamányszor köhögni kell, mindannyiszor nagy fájdalmat érez. A tüdőgyuladásban szenvedő beteg nem törődik semmivel, nem érdeklődik semmi iránt, nem kiván enni, mert nincs étvágya. Az ötödik vagy hetedik, ritkábban a kilencedik, tizenegyedik, esetleg a tizenharmadik napon változik a beteg állapota sulyosra. Kimerült lesz, hideg verejték gyöngyözik a homlokán és elgyengül. Ha a beteg elalszik, a gyógyulás jele az, hogy felébredéskor elég jól érzi magát és nincs láza.

A tüdőgyuladás különösen akkor válik veszedelmessé, ha szivgyengeség jár vele. E különösen a sokat ivó embereknél szokott gyakrabban előfordulni. Ezenkivül a pálinkaivók, ha tüdőgyuladásba esnek, mindjárt a betegségnek első napjaiban félrebeszélnek, felriadnak és nol egeret meg patkányt, hol meg fekete bogarat látnak képzeletükben és állapotuk sokkal sulyosabb, mint azoké, akik szeszes italokat nem ittak.

A tüdőgyuladástól a rendes életmóddal és a gondos óvatossággal védhetjük meg magunkat. Téli időben és hideg, szeliős napokon vigyázzunk arra, hogy ruházatunk mindig az időjárásnak megfelelő legyen. Fölhevült állapotban, izzadó testtel ne igyunk tulságosan hideg vizet, se sört, se bort vagy pálinkát. Nyirkos hidegben mellünket, nyakunkat, amelyen keresztül ez a betegség legjobban hozzánk férkőzik, tartsuk mindig melegen.

—

— **Előadások a fémipari szakiskolában.** — A m. kir. állami fémipari szakiskolában tartandó vasárnapi munkásképző előadásai f. hó 14-én délután ismét megkezdődnek. Az első előadást 14-én, Torockay Osvald tanár «Az ipar művészet és épitészet a szociális eszmék szolgálatában» cimmel fogja megtartani, a következő előadás f. hó 21-én Rózsa Mór orvos «Az egészség müvészetéről» tartja. Mindkét előadás speciálisan a munkás kérdésekkel foglalkozik, igy méltán érdemli ki azok érdeklődését.

— **Árpád szobra Munkácson.** Árpád honfoglaló vezérnek a magyarok bejövetelének ezredik évfordulója emlékére 1896-ban oszlopot állitottak a munkácsi várban. A város közönsége azonban elhatározta, hogy lovasszobrot is állit a honszerző Árpádnak. Ennek elkészitésével ifj. Vastagh Györgyöt bizták meg, ak imár megmintázta a lovasszobrot s ezt most fogja megbirálni az Országos Képzőművészeti Tanács. — Munkács városa még ez évben le akarja leplezni Árpád vezér szobrát s az országos ünnepély megtartását az őszre tervezik.

— **A munkásbiztositó és a város.** Ez az éppenséggel nem szocialisztikus intézmény sokat beszéltet magáról az utóbbi időben, mert folyton zaklatja a magánosokat, sőt utóbb a várost is. Debreczen városától nem kevesebb, mint 12 ezer korona illetéket követel a munkásbiztositó. A tanács nem állt azonban kötélnek, hogy kifizesse a kért összeget, hanem szépen átrevidiálta a jegyzéket s kiderült, hogy olyan tételek is vannak a biztositó felszámitásában, amit fizetni nem tartozik. A mai tanács ülésen a tanács azt határozta, hogy azokat az összegeket, a melyek megilletik a munkásbiztositót, kifizetik, de többet nem. Ez pedig lényegesen kevesebb lesz, mint a mit felszámit a dicső pénztár.

— **A Jótékony Nőegylet** január 13-án, szombaton tartandó estélyére a rendező bizottság a jótékony célra való tekintettel nem bocsátott ki meghivókat, hanem ezuton hivja meg a város és vidéke érdeklődő közönségét. Az eddigi előké zületekről s előjelekből itélve, az estély méltán régi hirnevéhez, a legpazarabb látványossságokkal s müvészi előadásokkal fogja szórakoztatni vendégeit. A több mint 80 tagból álló mükedvelő-társaság nagy buzgalommal s ambicióval készül feladatára, hogy igazi művészi magaslatra emelhesse az előadások és mutatványok szinvonalát. Hüsitő italokat az estély helyiségében maguk a rendezőbizottság hölgyei fognak felszolgálni, vacsoráról Németh András konyhája fog gondoskodni. A rendező bizottság kéri mindazokat, akik még az estélyen való elárusitás céljaira adakozni óhajtanak, hogy ebbeli adományaikat szombaton d. u. 3—6-ig az estély helyiségébe küldeni sziveskedjenek.

— **Tartalékosok figyelmébe.** A cs. és kir. 39. hadkiegészitő parancsnokság 80. számu átirata szerint azon tartalékos tisztek, hadapródok, vagy legénység, kik a folyó évben teljesitendő fegyvergyakorlatukat mint tiszti, vagy altiszti küldönc szolgálati minőségben saját gépkocsijukon, vagy motoros kerékpárjukon leszolgálni óhajtják, f. évi február hó végéig a cs. és kir. 39. hadkiegészitő kerületi parancsnoksághoz Debreczenben, akár irásban, vagy személyesen bejelenthetik. Ezen irásbeli, vagy szóbeli jelentésben kiemelendő, hogy a gépkocsi vagy motor-kerékpár milyen gyártmányu és ezeknek teljesitő képessége is kitüntetendő; és még az is megemlitendő, hogy a képkocsit kezelő sofför a hadseregnek, vagy a honvédségnek a tartalékába tartozik-e? A gépkocsi avagy motor-kerékpár és ezeknek felszerelései továbbá a gépkocsivezető szállitási és élelmezési költségeit a katonai kincstár viseli; a gépkocsi napi használatáért 30 és a motoros kerékpár napi használatáért 6 korona használati dij adatik.

— **Internátusok Debreczenben.** Tudvalevő, hogy Debreczenben több középiskolai internátust akarnak létesiteni. A többek között egyet a ref. egyház, egyet a birói és ügyészi egylet, és a vasutas szövetség. A tanács az internátusok ügyével ma foglalkozott s elhatározta, hogy ujból a közgyülés elé viszi azt.

— **A milliós főnyeremény tulajdonosa.** A konvertált jelzálogsorsjegyek egymillió koronás főnyereményét Reisz Adél, egy tizenhat éves urileány nyerte. Egy szegedi lapban olvassuk most, hogy a szerencsés és azóta bizonyára már számtalan oldaláról körülrajongott fiatal hölgy fivére dr. Reisz Dezső borgosi ügyvéd, aki most a milliós főnyeremény után elhagyta Borgost és Besztercebányára költözik, ahol a családja s dus gazdag nővére él. A főnyeremény kihuzása után egy héttel tudta csak meg a család, milyen szerencse érte őket, mert a sorsjegyet eltették és a szám az ügyvéd-báty noteszében volt följegyezve Azóta már fölvették a sulyos százezreket Besztercebánya legujabb milliomosai.

— **Kevés a rendőrirnok.** A tanács ülésen ma Rostás István főkapitány panaszos előterjesztést tett, hogy a kinevezések és választások folytán a rendőrség irodai személyzete megkisebbedett és a meglévő hivatalnokok nem képesek a munkát ellátni. Négy erős munkást vontak el a rendőrségtől s ezek pótlására a városházáról három kivénhedt, öreg dijnokot helyeztek át, akikkel képtelenség dolgozni. A főkapitány arra kérte a tanácsot, hogy az irodai személyzet létszámának szaporitására tegyen előterjesztést a legközelebbi közgyülésnek.

— **Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.** El kell ismernünk, hogy nincs igazabb közmondás, mint a mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra — ép ezért felhivjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a **Hajnal-Mulató** kitünő müsora már csak nehány napig (15éig) látható, akkor aztán az Agyrajárás cimü életkép is lekerül a müsorról, — már pedig azt megnézni jobb ma, mint holnap.

— **Megtréfált csendőrség.** Nagybányáról jelentik: Heltai Hugó szinész, a szatmári szintársulat tagja a napokban Nagybányára ment. — Czakó Vilmos titkár — meg akarván tréfálni Heltait — sürgönyzött a nagybányai csendőrségnek, hogy egy ur tartózkodik a városban Heltai álnéven és az illető ur Bauer Bajor Lajos, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank csalója. A csendőrség Heltait letartóztatta és csak hosszas huza-vona után engedte szabadon. Az eseten egész Nagybánya és Szatmár mulat most, de alighanem Czakó titkár fogja a mulatság árát megadni, mert a hatóság félrevezetése cimén eljárást inditanak ellene.

— **Csőd.** A debreczeni törvényszék csődöt rendelt Zoldán Jakab püspökladányi kereskedő ellen. Tömeggondnokká kinevezte Bolváry Lajost, helyetteséül Nagy Istvánt. A felszámolási tárgyalás határnapját április 23-ára, a követelések bejelentésére március 20-át tüzte ki.

— **Csalás miatt elitélt nagykereskedő.** — Rózsahegyről irják, hogy az ottan itörvényszék tegnap csalás vetsége miatt négy havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre itélte Kohn Ignácz helybeli dusgazdag nagykereskedőt. Kohn igazán lelkefelen módon akart visszaélni egy szegény adóliszt előzékenységével. 1909. augusztus 16-án a nagykereskedő megjelent a városi adópénztárnál, ahol az állami adót és a vizdijat szokta fizetni. Mindkét fizetőkönyvecskét átadta Sipos pénztárosnak, aki azokat abban a hiszemben, hogy Kohn mindkét összeget lefizeti, aláirta. Kohn azonban csak a vizdijat fizette le s azt mondta, hogy nem lévén nála elegendő pénz, az 1653 koronányi adóért hazamegy. Ezt az összeget azonban később nem fizette le azzal a megokolással, hogy már annakidején kiegyenlitette. A törvényszék itéletét a város közönsége nagy meglepetéssel fogadta. Az ügyész sulyosbitásért, a védő pedig enyhitésért fölebbezett.

— **Leszurták a bátyja lakodalmán.** Székesfehérvárról jelentik: Sajtos János budapesti kereskedősegéd falusi lakodalomra jött Seregélyeste, ahol bátyja, Miháty a belmajori gazdaságban van alkalmazva. A lakodalmot követő mulatságon, a menyasszonytáncnál Sajtos is elkérte bátyja uj feleségét egy fordulóra, de alig táncolt vele pár pillanatig, a fiatalember eszméletlenül elterült a földön. A nyakából vastag sugárban fröcscsent ki a vér, valaki a lakodalmi tumultusban orozva nyakszirten szurta. Nagy riadalom keletkezett a vérrel befecskendezett vendégek között s ezalatt az ismeretlen gyilkos elmenekült. A csendőri nyomozás még nem állapitotta meg, ki volt a tettes. Az áldozatot még az éjjel beszállitották a vármegyei Szent György kórházba. Sajtos még nem tért eszméletre, s orvosi vélemány szerint a szurás, amelyet kapott, föltétlenül halálos.

— **Korcsolyázók balesete.** A vasuti nagy állomás mögött levő Csolnakázó-tavon rögtönzött «modern» jégpályán ma délután baleset történt. A vidám korcsolyázók pajzán kacaját egyszerre csak velőtrázó sikoltás zavarta meg. A tó szélén ugyanis vágják egy darabon a jeget, de nincs megjelölve, hogy meddig veszélytelen a korcsolyázás. Egy társaság azután tulment a határon és a gyönge jég beszakadt alattuk. Segélykiáltásaikra rémülten szaladtak oda a korcsolyázók és hamarosan kimentették a hat, önkéntelen fürdőt vett embert. Szerencsére nem lett semmi bajuk az ijedtségen kivül. Az elmerültek közt volt Majunke Erik, az osztrák-magyar bank fiókjának tisztviselője, aki a rendőrségen bejelentette az esetet. A rendőrség a vizsgálatot megindította, hogy megállapitsa, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

— **Tüz a Hatvan-utcán.** A Hatvan-utca 18. szám alatt, Lövenstein Albert kereskedő lakásában ma délután tüz ütött ki. Szerencsére nem lett belőle nagyobb veszedelem. A tüz ugy keletkezett, hogy a tulságos fütés következtében a kéményhez vezető nyitott kemencéből a kipattant szikrák egy rozoga gerendát meggyujtottak. Azonnal telefonáltak a tüzoltóságnak és a rendőrségnek. A tüzoltók hamarosan megérkeztek és nekiláttak az oltáshoz. Nemsokára ei is fojtották a tüzet és igy nem lett nagyobb kár. Csak legfeljebb az, hogy a tüzoltók jókora darab falat lebontottak oltás közben.

— **A sikos járda ujabb áldozata.** A járdákra odafagyott hó kezd veszedelmessé válni a járó-kelőkre nézve. Az emberek alig tudnak közlekedni a csuszós, balesettel fenyegető járdán. Ma délután egy ujabb szerencsétlenség történt. Kálmánczhey Sámuel magánzó hazafelé tartott a Miklós-utcán. Bár vigyázva haladt a sikos járdán, mégis az 5-ik számu ház előtt valahogy megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy két oldarbordája eltört. A gyorsan előtelefonált mentők a sulyosan sérült embert beszállitották a közkórházba, ahol ápolás alá vették. Kálmánczhey Sámuel már a második áldozata a sikos járdának s ugy látszik, hogy még nagyon sok ember fog szerencsétlenül járni, hacsak a rendőrség nem intézkedik szigoruan a gyalogjárdák veszélytelenné tétele iránt.

— **Harc egy gyilkos négerrel.** Newyorkból táviratozzák: Scottsvilleben egy néger megölte atyját s ellorlaszolta magát a házban, mikor pedig a rendőrök jöttek, az apagyilkos szerecsen lövöldözött rájuk. Két rendőrt leteritett, egy harlövöldözömadikat sulyosan megsebesitett, a rendőrök látták, hogy nem mennek vele semmire. Kivonult egy század gyalogság, egy ágyut is felvontattak, mire a néger megadta magát.

— **A határrendőrség átalakitása.** A belügyi tárca költségvetésénél a miniszterelnök bejelentette, hogy reformálni fogja a határőrizetet és azzal a határrendőrség helyett a csendőrséget bizza meg. A reformmunkálatok most folynak a belügyminsizteriumban és ez év julius elsejével már életbe lép az uj rendszer. A határrendőrség százhatvanöt altisztjét már január 1-én felszólitották, hogy lépjenek be a csendőrség kötelékébe. Azoknak az altiszteknek, akik erre nem hajlandók, más polgári állást biztositanak. A rendőrségi állomány megszüntetése nem érinti a határkapitányságok hatáskörét. E határkapitányságok, ugy, mint eddig, továbbra is fennmaradnak, sőt a hatáskörük kibővül azzal, hogy a határőrizettel megbizott csendőröket is alájuk rendelik és teljes rendelkezési jogot biztositanak nekik a határőrizet, utlevélvizsgálat és a külföldiek ellenőrzése körül.

— **Zendülő fegyencek.** Fiuméből irják: Az itten itömlöcben több rab feliázadt. Ezek a fegyencek egy utcára néző szárny celláiban voltak elhelyezve s módját ejtették, hogy éjszakának idején zsinegeken felhuzzák a bort, pálinkát, dohányt, eledelt, amit ismerőseik kosarakba tettek számukra. Tegnap reggel az egyik börtönőr észrevette, hogy a második emeleti cellák néhány foglya részeg. Vizsgálat indult meg és az illető cellák szalmazsákjaiban sok bort, pálinkát, eledelt és szivart találtak a fegyházőrök. A börtön igazgatója elrendelte, hogy ezeket a rabokat vigyék át más cellákba, ahol nem érintkezhetnek a külvilággal. Ezen annyira felbőszültek a foglyok, hogy összezuztak minden butort és az őrökkel szembeszálltak, de végül sikerült valamennyit megfékezni és békóba verni.

— **Verekedés a szinházban.** Párisból táviratják: A Rossini-szinházban tegnap nagy botrány volt. A Rasamundét játszották s az előadáson jelen volt Tunisz legelőkelőbb társasága, közte sok olasz. Mindjárt az első felvonás kezdetén az egyik páholyból stentori hang hallatszott: Halál az olaszokra! Lett erre nagy kavarodás. A közönség felugrált, két párt keletkezett, a z egyik az olaszok mellett, a másik ellenük. Sokan berohantak a kérdéses páholyba, a hol egy gazdag török kereskedő ült. Az elkeseredett mohamedánt az olaszok kegyetlenül elverték, aztán kituszkolták a szinházból. A rendőrség helyreállitotta a nyugalmat s az előadást folytatni lehetett.

Haverda Mária bokrétája.

Elintézett sajtópör.

Különös sajtópör volt tegnap kitüzve tárgyalásra a budapesti esküdtbiróság előtt. A sajtópör előzményei visszanyulnak abba az időbe, amikor Haverda Máriát és társait a szegedi esküdtbiróság felmentette ugyanabban a bünpörben, amelyben a budapesti esküdtbiróság sulyos fegyházbüntetést mért ki rájuk.

A szegedi itélet visszatetszést szült Budapesten és a közönség nagy tömegben lepte el a nyugati pályaudvart, a mikor a szegedi gyorsvonaton megérkeztek a nagy pör szereplői: a felmentett vádlottak és védői.

Ami ezután következett, arról részletes tudósitásban számoltak be az ujságok. Megirták a többek között azt is, hogy a mikor a vonat megállott, az egyik első osztályu kocsijának ablakánál megjelent Haverda Mária, valószinüleg abban a hiszemben, hogy a Szegeden neki rendezett ovácio megismétlődik. Mögötte — igy irták a lapok — mosolyogva állott Lengyel Zoltán, kezében egy nagy csokorral, amellyel üdvözlést integetett.

A tömeghangulat rettenetes erővel nyilatkozott meg a felmentett gyilkosokkal szemben, ugy. hogy Schmidt Ede, és Pettersen rendőrfelügyelők, hogy megkiméljék Haverda Máriát az esetleges inzultusoktól, a pályaudvar egy félreeső helyén voltak kénytelenek elhelyezni. — Lengyel Zoltán pedig Papp Elek inspekciós rendőrőrmester intézkedésére a vonat tulsó oldalán szállott le.

A tudósitások megjelenése után Lengyel Zoltán hirlapi nyilatkozatban kijelentette, hogy nem igaz, mintha az ő kezében csokor lett volna és az erről szóló közleményeket valótlanságoknak nyilvánitotta.

Az ujságok fentartották riportjaik minden állitását és mivel Lengyel Zoltán nyilatkozata tiz ujságiróra vonatkozott, kisorsoltak maguk közül egyet, aki lovagias utra terelte az ügyet. Az affértl ovagiasan el is intézték, ettől függetlenül azonban Lengyel Zoltán sajtópert inditott az ujságirók ellen.

Két év óta folyt a pör s ez alatt az idő alatt a vádlott ujságirók összegyüjtötték bizonyitékaikat, amelyekkel a vizsgálat folyamán igazolták, hogy a lapokban megjelent tudósitásuk teljes egészükben megfelelnek a valóságnak. Kihallgatták a két rendőrfelügyelőt, Daróczy állomásfőnököt, Haviár állomásfőnökhelyettest, Pap Elek rendőrőrmestert, becsatolták a rendőri jelentést annak bizonyitására, hogy a mit irtak — igaz.

Mára volt kitüzve ebben az ügyben az esküdtbirósági főtárgyalás, amelyen azonban a főmagánvádló, dr Lengyel Zoltán nem jelent meg.

Maga helyett nyilatkozatot küldött, amelyben kijelenti, hogy mivel az affért lovagias uton elintézte, nincsen értelme, a pörös eljárásnak és ezért panaszait visszavonja.

Ezen az alapon dr Mikovich Lajos elnök megszüntette a további eljárást.

Ingatlanok forgalma

Jancsó Kálmán és neje, Sipos Juliánna veszik Koti Gábor 1 hold 1314 négyszögöl ujosztásu földjét 1400 koronáért.

Bihari Vilmos és neje, Bartha Eszter veszik Szabó József és neje, Diószegi Juliánna 338 négyszögöl majorsági földjét 2300 koronáért.

Marozsán Péter és neje, Varga Zsuzsánna veszik Standa Jánosné 883 öl homokkerti szőlőjét 8000 kornáért.

Molnár János és neje, Barna Mária veszik Juhász József és neje 300 négyszögöl majorsági földjét 1600 koronáért.

Ifj Kertész István és neje, Demjén Agnes veszik a Balmazujvárosi Takarékpénztár 91 hold 643 négyszögöl tanyaföldjét 70000 koronáért.

Polgári Bálint és neje, Geréb Juliánna veszik özv. Kovács Sándorné és társai Tizenhárom-város-utcai 45. sz. házát 29000 koronáért.

Lichtblau Albert veszi Molnár István és társai 130 négyszögöl libakerti földjét 4307 kor. 70 fillérért.

Jánosi Károly és neje vezik Jánosi Juliánna 281 négyszögöl tócóskerti szőlőjét 2200 koronáért.

Geréby Pál és neje, Király Irén veszik özv. Kálmánczhey Mórné és társai 26 hold 1345 négyszögöl majorsági földjét 161000 koronáért.

Közgazdaság.

A tőzsdei ügynökök és a Giróegylet A tőzsdén ma délelőtt a határidőügynökök között nagy izgatottságot keltett Práger Gyula udvari tanácsosnak a Giró- és Pénztáregylet ügyvezetőigazgatójának egy kijelentése. Práger közölte az ügynökökkel, hogy az egylet meg fogja szüntetni az eddig szokásos pausálérendszert és a tőzsdetanácstól kötésenkint 2 korona fizetésének engedélyezését fogja kérvényezni. Ezt a lépést azzal indokolta Práger igazgató, hogy a Giró- és Pénztáregyletnek rendesen kell fizetni hivatalnokait, akik Budapest legrosszabbul dotált pénzintezeti alkalmazottai. Az ügynökök eleinte kapacitálni próbálták Prágert, hogy tegyen le tervéről, majd mikor igyekezetük kárba veszett, elhatározták, hogy maguk közt leszámoló irodát létesitenek, amely sokkal olcsóbban dolgozik, mint a mostani Giró- és Pénztáregylet. Megteszik továbbá azt is, hogy a kötéseket határidő előtt feloldják egymás közt és ezáltal csökkentik a girópénztár jövedelmét.

A vihar.

Orosz eredetiből forditotta RÓBERT OSZKAR.

Folytatás.

— Mit akarsz tőlem? Talán te parancsolsz velem? .... Takarodj mindjárt — kiáltott a rendőr dühösen és feléje lépett.

Akkor már néhányan mozgolódtak a háta mögött. A rendőr érezte ezt és hátra nézett.

Kontsajevet hideg borzalom futotta el.

— Megőlik! — cikkázott át egy piros villám az agyán. Sajátságos, elviselhetetlen izgalom és egyben furdaló kiváncsiság lepte meg. Egészen lehetetlennek és türhetetlennek érezte, hogy a következő pillanatban itt, a saját jelenlétében. .. itt, ő előtte megöljenek egy embert; ha ez megtörténnék, iszonyu borzalom fogná el, melyet az agya nem birna ki! Ugyanakkor pedig érezte a kivánságot, hogy ezt az embert legyilkolva lássa, mindent a legkisebb részletig meglásson és emlékezetében pontosan megőrizzen ...

És abban a pillanatban mikor a rendőr körültekintett, a macskamódra ide-oda surranó ember, — a kékinges rongyos, — hirtelen, mintha ennek igy kellene következnie, a rendőrre vetette magát.

Beléakaszkodott a kezeivel, mintha óriás vaskapcsok volnának, és a földre teperte; a felkavart porban egymásbarontva estek a földre.

Az áradó harag és vad indulat temérdeke hömpölygött most tömegben. Mindenki előretört, felágaskodott, a legelől lévőket mintegy a magasba tolták, és aztán a testek, kezek — fejek és beesett, vadul forgó szemek veszedelmes tömkelege boritotta el a rendőrt és a kékinges embert.

— Oh, a gyalázatos! ... Ussétek!... Hirrr A nyomorult!... A másikat ne bántsátok!... ezek az egymást tállati dühvel tulharsogó, rövid kiáltások hangoztak szerte.

Fagyos iszonyatot dermesztettek Kontsajewben.

Hirtelen gyöngének és kábultnak érezte magát és különös, nyomasztó érzés feküdt az agyára.

Folytatjuk

Főmutikatára
VOITH GYÖRGY.

293/1912.

Szarvasmarha árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. Város törzsgulyájából e adásra kijelölt 9 drb bikának és 2 drb. ökörnek a **folyó 1912. évi jan. 15-dik** debreczéni országos baromvásárban nyilvános árverésen e adása rendeltetvén el, értesítenek a venni szándékozók, hogy az árverés a jelzett napon d. e. 9 órakor az országos barom vásártéren fog megtartatni, s azt megelőzőleg az eladásra kijelölt szarvasmarhák a város Epreskerti telepén megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1912. évi január hó 8-án tartott üléséből.

Városi Tanács.

Tokaji gyógyasszu

különő gyógyszer

vérszegényeknek és lábbadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért. frankó szállitással küld:

Nagy Testvérek

szőllőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Világhirü

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelsö elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1911. február 15 é.. fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és v suti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papirárukereskedésében

PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkivül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,
Díszes dobozos levélpapirok,
Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.

Apró hirdetések.

Tiz szoig 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Zongorák ön? 5 korona havi előfizetéssel legjobb és legujabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Rákóczy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10, az emeleten.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánkint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirüzletében Piacz-utcza 12.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitünő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja :

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !!

DEBRECZENBEN főlerakat :

TÖRÖK és NEMES

czégnél Csapó-utcza 26.

Sparfan sör

a Bika és Angol királynő

szállodák összes helyiségeiben csak rövid ideig, naponta kimérve és üvegekben kapható ! !

Gyengeség, idegbaj és emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től kiadó

Darabos-u. 7

Őrlésége mindennapi itala a világhirü, legelsőrendünek elismert és kitüntetett sör

Bajor

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárat a Klauzál-téri villamos vasut megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1. 60
Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. . . . . K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Aki **gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,** lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki **szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolitja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozditja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást tesznek, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként pótlékával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1·50.** Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvéttel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.
Kapható minden gyógyszertárban.

Meghivó

a „Reichmann Ármin-féle Kőbánya Részvénytársaság“

1912. évi január hó 20. napján, szombaton délután 5 órakor a saját helyiségeiben tartandó

III. évi Rendes Közgyülésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Az 1911. évi mérleg és zárszámadás és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Egy igazgatósági tag választása 3 évre.

Debreczen, 1911. január hó 10-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az alapszabályokból :

13. Szavazati joggal csak azon részvényes bir, ki részvényét a le nem járt szelvényekkel együtt 5 nappal a közgyülés megtartására kitüzött határidő előtt a Debreczeni Hitelbank Részvénytársaságnál leteszi.

MÉRLEG.

Tartozik.			Követel.		
Készpénz és készpénzbetétek		15592 83	Részvénytőke		200000 —
Biztositékok és óvadékok		124125 —	Tartalékalap*		20000 —
Készletek		246672 60	Értékpapir kölcsön		123775 —
Kifizetetlen keresetek		103075 39	Hitelezők		245302 87
Munkás előlegek és elszámolási összegek		17361 69	Mult évi nyereség áthozat	1103 40	
Adósok		125505 43	1911. évi nyereség	42151 67	43255 07
		632332 94			632332 94

* Tartalékalap az idei szsporulattal együtt 30000·—

VESZTESÉG ÉS NYERESÉG SZÁMLA.

Tartozik.			Követel.		
Költségek, igazg. és tiszti fizetések		50700 14	Bányák		35653 27
Bányabérek		26119 30	Vállalatok		83317 84
Mult évi nyereség áthozat	1103 40		Mult évi nyereség áthozat		1103 40
1911. évi nyereség	42151 67	43255 07			
		120074 51			120074 51

Debreczen, 1911 december hó 31.

Pollacsek Ferencz, pénztárnok.

Kallós Ármin, főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG :

Dr. Fejér Ferencz, igazg. tag.

Rauch Árpád, ügyv. igazgató.

Dr. Kenézy Gyula, elnök.

Forrai Ernő, igazg. tag,

A FELÜGYELÖ-BIZOTTSÁG :

Bernfeld Sámuel, felügy. biz tag.

D . Czakó Zsigmond, felügy. biz. tag.

Molnár Antal, felügy. biz tag.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utcza. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.